

Iz leta 1961 vstaja novo leto

Počasnejši napredek v Italiji

Napovedi italijanskih gospodarstvenikov predvidevajo mirnejši razvoj v italijanskem gospodarstvu v letu 1962. To pomeni, da ne računajo več na tako velike skoke, kakor so nastopili v razvoju italijanskega gospodarstva v preteklem desetletju 1950-60. V tem razdobju se je gospodarstvo Italije tako razvilo in tudi že utrdilo, da bo lahko zdržalo tudi morebitna neugodna presenečenja v letu 1962. Gospodarstveniki temeljito razvijajo v predvidenem letu kot osnovno za presojanje napovedovanj, kaj bo prineslo leto 1962 Italiji na gospodarskem področju. Že v letu 1961 opazimo prva znamenja o počasnejšem napredku. Tako na primer računajo, da se je surovih narodnih dohodkov lani povečal za 6 odst., medtem ko je v letu 1960 naradnoval za 6,8 odst. in v letu 1959 za 6,9 odst. V tem pogledu se je razvoj lani lahko ohranil na stari višini, ker je k napredku pripomoglo tudi kmetijstvo, ki je sicer leta 1960 vplivalo zaradi slabe letine negativno na račun narodnega dohodka. Dohodek v kmetijskem letu lani napredoval za 5%. Počasnejši, kakor prejšnja leta, je bil napredek v industriji, ugodnejši pa je bil razvoj turizma.

Napredek je bil dosežen tudi glede zaposlitve delovne sile, število vpisanih brezposelnih upada od leta do leta, čeprav se prebivalstvo še vedno množi. Število brezposelnih je od leta 1960 do 1961 nazadovalo od 1.546.000 na 1.453.000, medtem ko je leta 1959 znašalo 1.689.000 ter se v letih okoli leta 1953 sukalo okoli 2 milijonov. Plačilna bilanca je še vedno aktivna in valutne rezerve so se povečale za 160 milijonov ter dosegle 3 milijarde 300 milijonov dolarjev. Zaradi ugodnega zunanega položaja lre so nekateri tuji gospodarstveniki pričeli napovedovati revalvacijo lire, ki pa so jo italijanski finančniki odklonili. Kljub zunanji stabilnosti lire njena kupna moč na notranjem trgu polagoma peša in življenjski stroški se dvigajo. Od tod tudi pogosta stavkovanja gibanja v Italiji, ki sicer imajo tudi svoj izvor v prepričanju množic, da ni bogastvo pravilno

Svetovno gospodarstvo na nevarnem razpotju

Težavna pogajanja med državami Evropskega skupnega trga v Bruslju glede ureditve trgovine s kmetijskimi pridelki so se torej srečno zaključila in skupno tržišče je prišlo v tako imenovano drugo razdobje. Ko so države Evropske gospodarske skupnosti že prebrodile mnoge podobne težave v dosedanjem razvoju, je bilo pričakovati, da bodo premagale vsaj v načelu tudi kmetijsko vprašanje, ker bi sicer zastoj ob tem pomenil začrtane šipe likvidacije. Države Evropskega skupnega trga so torej trdno odločene, da izvedejo do konca rimske pogodbe o oblikovanju velikega zaključnega trga, zavarovanega z enotnimi carinami pred uvozom iz drugih držav.

Države izven novega bloka morajo počitno s tem razvojem računati, z drugimi besedami, računati morajo z novimi ovirami, ki bodo nastale za njihov izvoz v države Evropskega skupnega trga. Samo Združene ameriške države so uspele, da pravočasno zavarujejo svoje koristi, to je z novimi carinami neobremenjen izvoz svojih kmetijskih pridelkov v države Evropskega skupnega trga. Odvisnost držav Evropskega skupnega trga, politična in v gospodarski, od Združenih ameriških držav je prevelika, da bi se te lahko uprle ameriški pritisku. Kaj bodo storile druge? Predsednik Tito je ob raznih priložnostih naglasil, da bodo tako imenovane nevezane države prisiljene misliti na obrambo svojih koristi, ali se bo nadaljevalo gospodarsko povezovanje zahodnih in vzhodnih v ločene bloke.

Zadnja pogajanja v Bruslju so spremljala nenavadna znamenja na mednarodnem gospodarskem in političnem obzorju. Mislimo predvsem na izredno podarjanje velikih listov in državne državnikov, da se bo Evropska gospodarska skupnost razširila še na druge zahodne države in razvila v politično organizacijo. Nekateri publicisti so bili celo mnenja, da mora EST iti po poti Severoatlantske zveze (NATO). Celo belgijski zunanji minister Spaak je na zborovanju Zveze sindikatov držav Evropskega trga napadel Švedsko, Avstrijo in Švico, da so v svojih vlogah za pridružitve k Evropskemu skupnemu tržišču izredno naglasile, da sprejemajo sicer gospodarske obveznosti, ki jih nalaga pridružitve k Evropskemu skupnemu trgu, ne pa političnih. Spaak je namreč mnenja, da bi morale te države sprejeti tudi obvezne politične narave, ter je izrecno omenil Grčijo, ki je že to storila.

Zdi se, da so Angleži in Američani začutili, da bi bil takšen razvoj Evropskega skupnega trga, to je v smeri gospodarske in politične povezave posameznih držav v bloke, postal lahko usoden za razvoj mednarodne trgovine, pa tudi mednarodnih odnosov sploh. Tako poročajo iz Londona, da nameravajo Angleži povprečno za 20 odst. znižati carine za uvoz ne glede na to, ali bo Velika Britanija pristopila k Evropskemu skupnemu trgu, na drugi strani pa je ameriško odposlanstvo, ki se je pogajalo v Bruslju glede sprostitev uvoza ameriških kmetijskih pridelkov v države Evropskega skupnega trga, naglasilo, da bodo Američani svoje carinske koncesije navezali na Splošni sporazum o carinah in trgovini - GATT. To bi pomenilo, da bodo ameriške koncesije splošne, to je veljavne tudi za države izven Evropske gospodarske skupnosti.

razdeljeno. Množice tudi niso dovolj deležne splošnega gospodarskega napredka, ki ga doživlja Italija v povojnih letih. Tudi predsednik Gronchi je to naglasil v svoji novoletni poslanici. Končno naj še omenimo, da vodilni industrijski krogi svarijo pred pretiranim optimizmom.

Predsednik Osrednjega združenja industrijev (Confindustrie) dr. F. Ci cagna je imel prve dni januarja ti skovno konferenco, na kateri je med drugim razložil, kako »Confindustria« sodi o gospodarskem razvoju v Italiji med letom 1961 in letom 1962.

Leto 1961 je bilo zelo ugodno za italijansko gospodarstvo in letošnji razvoj bo prav gotovo čutil vpliv u godnega razvoja v lanskem letu. Tudi v gospodarstvu velja namreč zakon vztrajnosti, ki onemogoča velike skoke med enim letom in naslednjim. V lanskem letu je poslovni svet investiral mnogo novega denarja, hitrejši tempo proizvodnje je dal možnost za povečanje prejemkov zaposlenih in za zaposlitev dela brezposelne delovne sile. K notranjemu trgu so se pri družilo obsežne nove zunanje pokrajine, ki kažejo precej razvito kupno moč, čeprav je ta ponekod še »poten cialna«. Vsi ti ugodni pogoji so poglavitno hitreje razvijali gospodarskega življenja. Ta se bo seveda ohranil tudi v tem letu.

Na mestu je previdnost

POLOŽAJ INDUSTRIJE, KI DELA ZA IZVOZ

Za drugi strani pa se pojavljajo znamenja, ki nam narekujejo previdnost pri ocenjevanju gospodarskega razvoja v bodoče. Na primer industrijska proizvodnja namenjena izvozu. Ta proizvodnja predstavlja danes 30-35% celotne proizvodnje (na nekaterih področjih mehanske industrije celo 50%), to je sicer dejstvo, ki govori v prid italijanskim industrijem, saj dokazuje, da uspešno konkurirajo tujim proizvodom. Toda upoštevati je treba, da ta okolnost ustvarja tudi odvisnost od tujine in ker so vsakršni stiki s tujimi državami — tudi gospodarski — izpostavljeni nevarnosti, da jih politiki kratkotalno prestržejo, jih morajo računati tudi na to možnost in premagovati pretirani optimizem, ki nam ga narekujejo ugodni znaki. Notranji trg je v tem pogledu bolj »zanesljiv« in sicer toliko bolj, ker se kupna moč prebivalstva večja. Število ljudi brez posla se polagoma manjša, v tem pogledu se kaže leto 1962 v ugodni luči.

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA V ITALIJI IN DRUGOD

Podatki o industrijski proizvodnji so sicer še začasnji, a kažejo, da se je ta dvignila v primerjavi z letom 1960 za okoli 8,5% (razvoj je po vsem tem zaostal bodisi za letom 1960, ko je dosegel 15,4%, bodisi za letom 1959, ko je znašal 11%). Italijani so kljub temu zadovoljni, saj naraščanje proizvodnje v razmerju 8,5% spravlja preteklo leto v vrsto najuspešnejših let v zgodovini italijanskega gospodarstva. Za primerjavo naglašajo industrijski krogi, da je napredek v tujini manjši: 7% v Zah. Nemčiji, 5,3% v Franciji, 3,4% v Luksemburgu, 3% v Belgiji, 1,2% na Nizozemskih, 0,2% v Veliki Britaniji; kakor znano, je bila konjunkturna lanska leto neugodno za Združene ameriške države. Proizvodnja je tamkaj nazadovala za 1,2% v primerjavi z letom 1960.

V primerjavi z letom 1960 so industrijske veje zabeležile naslednji razvoj (podatki so izraženi v odstotkih ter predstavljajo mesečna povprečja za čas od januarja do septembra): najbolj je napredovala proizvodnja premoaga (za 32,9%); sledila je fina mehanika (z 26,5%); nato mehanska industrija (za 15,6%), proizvodnja raznih rud (za 15,4%). Za okoli 10% je narasla proizvodnja v industriji kože in usnja, v lesni industriji (izdelava pohištva ni všteta), v metalurški industriji, v strojni in elektroindustriji, v kemični industriji, v industriji papirja, kavčuka, itd. Nekateri industrijske veje so nasprotno popustile, tako na primer tekstilna industrija (-1,0%), bombažna (-0,6%), industrija volnenih izdelkov (-4,3% in proizvodnja plina (-4,6%).

KONJUNKTURNA JE ZA BANKE POPUSTILA

Po podatkih zavoda Banca d'Italia so dosegle denarne vloge konec septembra preteklega leta 11.014,1 milijarde. Od tega je odpadlo na hranilne vloge okoli 6.000, na tekoče račune pa ostalih 5.000 milijard. Konec septembra 1960, leto so vloge znašale okoli 9.600 milijard lir. Od enega leta do drugega so narasle mnogo bolj hranilne vloge kakor pa vloge na tekoči račun. Ta pojav si razlagajo s tem, da je za slednje primanjlovala denarja zaradi povečanja investicijske dejavnosti. Razvoj bančništva tudi sicer sledi splošnemu razvoju gospodarskega življenja. Tako je bilo v lanskem letu opaziti, da je izjemna konjunkturna iz leta 1959 in iz leta 1960 popustila.

RAVOJ V KMETIJSTVI NEKOLIKO UGODNEJSI

Pridelek pšenice je lani narasel za 20,4% v primerjavi z letom 1960, pridelek riža za 11,4%, pridelek koruze za 3,5%, ječmena za 20,3%, pridelek ovsa pa celo za 35,7%. Pridelek stročnic je bil razmeroma šibak. Povrtnina je dobro obrodila, prav tako tudi sadnice. Izvoz sadja ni bil zadovoljiv. (Glej pregled na zadnji strani)

INDUSTRIJSKE KULTURE

Med industrijskimi kulturami je prevladovala slaba letina. Močno je nazadovale pridelke oljaric, razen pri sončnicah. Pridelke sladkorne pese se je skrčilo od 78.188 tisoč stotov v letu 1960 na 67.000 tisoč v lanskem letu (za 14,3%). Se bolj pa je nazadovale pridelke tobaka, ki se je skrčilo od 795.201 stotov v letu 1960 na 150.000 stotov v lanskem letu (za 70,0%).

UGODNEJSI RAZVOJ ITALIJANSKE ZUNANJE TRGOVINE

Do konca novembra lani je vrednost italijanskega uvoza dosegla 2.974,9 milijarde lir (10,4 odst. več kakor v istem razdobju leta 1960); izvoza je znašala 2.390,1 milijarde lir (ali 15 odst. več kakor prejšnje leto). Primanjkljaj trgovinske bilance se je skrčilo za 5,1 odst. in sicer na 584 milijarde lir. ZUNANJA TRGOVINA S ČLANICAMI MI EVROPSKEGA SKUPNEGA TRGA SE JE OKREPILA. Izvoz iz Italije se je povečal za 22,5 odst. tudi trgovina EST pa za 17,8 odst. Tudi trgovina s članicami Sedmorice Evropskega združenja za svobodno izmenjavo se stopnjuje. Lani je Italija povečala svoj izvoz za 17 odst., uvoz pa se je dvignil za 2,7 odst. Italijanska trgovinska bilanca z državami članicami EFTA je še vedno aktivna. Nasprotno pa se še vedno slabša položaj nasproti državam iz Vzhodnega tabora s Sovjetsko zvezo na čelu. Vrednost uvoza iz teh držav se je lani dvignila za 20,8 odst., medtem ko je vrednost izvoza iz Italije napredovala samo za 7,8 odst.

Iz Jugoslavije napovedan večji izvoz

V Jugoslaviji je še vedno v razvoju proces prilagajanja novemu gospodarskemu sistemu, oziroma zunanjetrговinskemu režimu. Sodeč po vseh izjavah pristojnih gospodarstvenikov in politikov, se bodo določbe, ki naj končno dovedejo vse gospodarstvo na povsem realna tla, dosledno izvajale. Nekaterih negativnih posledic tega prilagajanja ne zanikajo na odgovorni mestih; vendar ugotavljajo, da so te posledice bile nujne in nerazdružne prav od tega procesa prilagajanja. Ter niso prav nič načele združevanja bista samega novega sistema, ki sli na načelih modernega gospodarjenja.

Industrijska proizvodnja se je v prvih desetih mesecih lanskega leta dvignila za 7,6 odst., v vsem letu pa po začasnih računih za okoli 9 odst. Industrija si čedalje bolj prizadeva, da bi se čim bolj usmerila na izvoz; v letu 1962 naj bi se proizvodnja dvignila za 13 odst. Povečala naj bi se zlasti kmetijska proizvodnja, ki je zadnjih dve leti močno trpela zaradi vremenjskih nepriklj, in sicer za 23 odst. v primerjavi z lanskim. Kmetijstvo naj bi postalo bolj donosno. Poleg raznih nagrad in regresov je bilo za razvoj kmetijstva v tem letu določenih 50,7 milijard.

ZVEZNA ZUNANJETRGOVINSKA ZBORNICA JE IZDELALA NAČRT ZA IZVOZ V LETU 1962

Jugoslavija naj bi predvsem izvozila več industrijskih izdelkov. Izvoz teh bi se moral po načrtu za leto 1962 dvigniti za 26 odst. v primerjavi z lanskim, oziroma za 28 odst. v primerjavi z letom 1960 in 51 odst. v primerjavi z letom 1959. Najbolj naj bi napredoval izvoz ladij, nato usnja in obutve, gumijastih izdelkov, lesnih izdelkov, nekovinskih proizvodov, petroleja in premoaga. Ker je bil pridelek tobaka piceh, bo izvoz tobacnih izdelkov upadel.

VLOGA BANK V ITALIJANSKO JUGOSLOVANSKI TRGOVINI

Razvoj italijansko jugoslovanske izmenjave se zrcali v računih italijanskih in jugoslovanskih bank v zadnjih treh letih, takole (v milijonih lir):

Dohodki leta 1959 40.888, leta 1960 51.233 in leta 1961 (prvih deset mesecev) 34.71.

Izdatki v istih letih: 42.598, 60.290 in 54.166.

Pri poravnavi gre prva vloga akreditivom, ki jih odpirajo banke. Tudi ti nam dajo precej jasno sliko o razvoju trgovine med obema državama. Zanimiva je primerjava višine odprtih akreditivov v posameznih letih: (v milijonih lir):

Leto	uvoz	izvoz	skupaj
1958	20.434	17.013	37.447
1959	32.564	16.130	48.694
1960	36.749	22.156	58.905
1961			

(10 mes.) 35.579 18.814 54.393

Podatke smo posneli po biltnu Jugoslovansko-italijanske trgovinske zbornice v Beogradu.

Popuščanje tudi v Franciji

Francosko gospodarstvo se je lansko leto kljub politični negotovosti, ki nastaja zaradi alžirskega vprašanja, razvijalo razmeroma ugodno; vendar je bil razvoj mnogo bolj počasn kakor leta 1960. V primerjavi z letinami v drugih državah je bila letina lani v Franciji še dokaj dobra, toda ni zdaleč ni dosegla izredno ugodne letine v letu 1960. Čeprav je bil pridelek s precejšnjimi kmetijskimi presežki, zita in vina picejši, ali Francija na razpolago za izvoz zlasti mnogo živine.

Računajo, da se je industrijska proizvodnja dvignila za 6 odst., medtem ko je napredek na tem področju leta 1960 dosegel 11 odst. Industrijski napredek upada, saj je povečanje industrijske proizvodnje v tretjem tromesečju znašalo komaj 3 odst. (leto poprej 13 odst.). Upadanje se opaža zlasti v strojogradnji in gradbeništvu.

Zunanja trgovina se je lani razvijala ugodno, izvoz se je povečal za okoli 10 odst. (v letu 1960 za 25 odst.), uvoz je narasel za 7 odst. (26 odst. leta 1960). Povečala se je zunanja trgovina z državami Evropskega skupnega trga in v manjšem obsegu z državami nekdanje OECE; zunanja trgovina je bila prvič po vojni precej aktivna. Glede razvoja v letu 1962 vladajo negotovosti, vendar prevladuje mnenje, da se bo industrija vsaj do sredi leta razvijala še ugodno. Zasebnih investicij ne bo mogoče ohraniti na dosedanj višini.

Svarila preventivnih gospodarstvenikov pred inflacijo so še vedno na mestu; saj so se cene na debelo v Franciji od decembra 1958, ko je bil frank razvrednoten, dvignile za 12,3 odst., medtem ko se cene na drobno do novembra 1961 poskočile za 13,8 odst.

MACMILLAN PROTI DR. ADENAUERIU: »VSE V REDU, SAMO SE NEKAJ: POMAGAJTE MI OBUITI SE SKORENJI.«

Na skornju je zapisano: Finančna pomoč. Med obiskom angleškega ministrskega predsednika Macmillana in zunanje ministra Lorda Homa v Zah. Nemčiji so načeli poleg političnih vprašanj — kakor vprašanja ureditve mednarodnega položaja Berlina — tudi vprašanje finančne pomoči, ki naj bi jo podelila zahodnonemška vlada zaostlim državam s posredovanjem Londona. Ta pomoč naj bi torej ne bila neposredna, temveč pri tem naj bi posredoval London, ki bi tudi odločal, koliko pomoči naj prejmejo nekateri države Britanske države skupnosti (Commonwealtha) od Zah. Nemčije. Pomoč naj bi bila tudi odvisna od naročil podjetij iz zaostalih držav pri angleških tiskovnicah. Nemci so ta predlog odbili. Sprejeli pa so angleško zahtevo, da mora Zah. Nemčija prevzeti del angleških stroškov za vzdrževanje angleške vojske v Porenju. Ti znašajo kar 800 milijonov mark na leto (118,4 milijarde lir). Od leta 1957 niso Nemci več prispevali za vzdrževanje angleške vojske na nemških tleh. Nemci so izpolnili tudi angleško željo, da bi kupovali več orožja na Angleškem. Dosele so potrošili Nemci vsako leto 14 milijonov funtov Sterlingov (24,4 milijarde lir) za novo orožje iz angleških tovarn. Po novem sporazumu pa bodo naročili na Angleškem za 400 milijonov nemških mark (592 milijard lir) novega orožja. Ko je vse to dosegel, je se Lord Home podal na mejo med vzhodnim in zahodnim Berlinom ter se zgrozil nad betonskim zidom, ki loči oba Berlina, in svoji grozi dal duška s krepko besedo... Tudi Angleži znajo biti diplomati.

Amerika napoveduje sprostitev

David Steinberg je svoje poročilo za gospodarsko izdajo ameriškega lista New York Herald Tribune začel z ugotovitvijo, da se z letom 1962 za ameriško zunanjo trgovino in mednarodno gospodarstvo začena eno izmed najbolj kritičnih let v novejši ameriški zgodovini. Gospodarstvo Združenih ameriških držav mora računati za prav dramatičnim razvojem v zahodnem svetu in sovjetskemu bloku; Amerika je zaprta v oster izolacionizem in protekcionizem, ki postavlja ta ob zid ameriško zunanjo trgovino. Predsednik Kennedy je že lansko leto Američanom in ostalemu svetu napovedal, da bo vztrajno nadaljeval boj za popolno sprostitev zunanje trgovine. Povedal je tudi, da hoče s takšno politiko prekriti udarce, ki grozijo razvoju ameriškega gospodarstva. Pisec ugotavlja, da bo vprašanje sprostitev zunanje trgovine med prvimi gospodarskimi problemi na dnevnem redu Kongresa. Pripravi je treba novo zakon, ki naj ureja zunanjo trgovino, kajti sedanji (Reciprocal Trade Agreements Act) zapade junija 1962. Predsednik Kennedy je ob raznih priložnostih jasno označil smer svoje trgovinske politike, ki naj jo zajame tudi novi trgovinski zakon, in sicer se ta izraža v težnji za čim širšo sprostitev uvoza. Američani računajo, da bodo tako laže prodrli s svojimi zahtevami glede ameriškega izvoza zlasti v evropske države. Pri tem mislijo tudi na druge države, organizirane v Evropskem skupnem trgu.

VIŠOK PREBITEK V AMERISKI ZUNANJI TRGOVINI

Natančni statistični podatki sicer še ni, vendar izvedenci računajo, da je ameriški izvoz lanske leto dosegel 19,5 milijarde dolarjev, uvoz pa 14,5 milijarde. To pomeni, da so Američani v zunanji trgovini dosegli prebitek 5 milijard dolarjev. Pri vsem tem je ameriška plačilna bilanca pasivna, in sicer iz drugih vzrokov, to je predvsem zaradi velikih ameriških izdatkov za vzdrževanje oborožene sile v tujini in zaradi vojaške pomoči tujim državam. Leta 1960 je primanjkljaj plačilne bilance znašal 3,9 milijarde dolarjev. Razvoj v prvih treh mesecih 1961 je bil izredno ugoden ter bi v vsem letu pokazal samo 1,4 milijarde primanjkljaja; po razvoju v drugem tromesečju bi primanjkljaj dosegel 1,9, po razvoju v tretjem tromesečju pa 3,1 milijarde dolarjev. Odtok zlata je dosegel 1,7 milijarde dolarjev.

LETO 1962 BO MLCANJO

Napovedi glede razvoja v letu 1962 niso za Ameriko ne optimistične, pa tudi ne preslabo. Izvoz iz Amerike naj bi po teh napovedih ne presegel najboljših kupcev ameriškega blaga, vesticij ne bo mogoče ohraniti na dosedanj višini. Svarila preventivnih gospodarstvenikov pred inflacijo so še vedno na mestu; saj so se cene na debelo v Franciji od decembra 1958, ko je bil frank razvrednoten, dvignile za 12,3 odst., medtem ko se cene na drobno do novembra 1961 poskočile za 13,8 odst.

Po sporazumu EST o kmetijstvu

Svet predstavnikov držav Evropskega skupnega trga se je končno sporazumel glede ureditve trgovine s kmetijskimi pridelki v okviru Evropske gospodarske skupnosti. S tem je razvoj uveljavljen EST prešel v drugo razdobje. Rimska pogodba o EST predvideva namreč tri predhodna razdobja po 4 leta. Ta se v primeru potrebe lahko podaljšajo. Prehod iz prvega v drugo razdobje pomeni tudi, da bo odslej svet in tudi komisija pri EST sklepal z dvotretjinsko večino, sklerpi torej ne bodo več zahtevali soglasnosti vseh članov. Edino v kmetijskih zadevah bo potrebna še soglasnost. Zunanji minister Segni je izjavil, da so bila pogajanja težavna, vendar uspešna. Gospodarska enotnost bo imela za posledico tudi politično enotnost, je dejal minister Segni.

»La Tribune de Genève« pripominja k pogajanjem med državami EST, da bo Evropski skupni trg zajel vse zahodni svet. List trdi, da Evropski skupni trg ne predstavlja končnega smotira, temveč samo razvojno razdobje, in sicer po poti, ki jo je nakazala Severoatlantska zveza (NATO). Po mnenju pisca bo nova organizacija zahodnih držav nadomestila vlogo Organizacije združenih narodov.

Tudi ZDA za pridružitve

Amerika hoče zavarovati izvoz svojih izdelkov

Alsop ugotavlja, da izvažajo ZDA okoli 1,1 milijarde dolarjev kmetijskih pridelkov v Evropo na leto. Od tega izvoza predstavlja izvoz žitaric, tobaka, perutinine in rastlinskega olja približno tretjino in to tretjino bo zaleda skupna carina držav Evropskega skupnega trga. Ta zgruba utegne znašati polovico sedanjih vrednosti ter bo zaleda v prvi vrsti pšenicu. Zato je ameriški minister za kmetijstvo Freeman napel vse sile, da bi osnuček zakona o trgovini zavaroval ameriške koristi. V tem smislu je razpravljati tudi z Monnetom. Dejstvo je, piše Alsop v listu »New York Herald Tribune«, da bo Evropski skupni trg ustvaril vrsto hudih gospodarskih vprašanj za Ameriko. Ako ne bo Kongres dal svobodnih rok predsedniku Kennedyju, da se pogaja na isti ravni z evropskimi državami.

V Ameriki so se te dni mudili trije tuji ministri, oziroma gospodarstveniki, ki so v prvi vrsti odgovorni za razvoj trgovinske gospodarske politike v svojih državah, pa tudi za njihove odnose nasproti tujim državam glede uveljavljanja Evropskega skupnega trga. To so znani francoski gospodarstvenik Jean Monnet, pobudnik Evropske gospodarske skupnosti, Edward Heath, ki vodi pogajanja za pristop Velike Britanije k Evropskemu skupnemu trgu in zahodnonemški minister za gospodarstvo prof. Ludvik Erhard. Vsi ti so z ameriškimi državniki razpravljali o zunanji trgovini ter o posledicah uveljavljanja Evropskega skupnega trga za razvoj zunanje trgovine. Prof. Erhard je z Američani načel tudi druga vprašanja.

Jean Monnet si prizadeva, da bi tudi Ameriko pridobil za pristop oziroma pridružitve k Evropskemu skupnemu trgu. Znani ameriški publicist J. Alsop pripominja, da ne

Med Italijo in Albanijo

Italija se ne vrača pod gospodarskim plaščem

Odkar je Sovjetska zveza prerogala diplomatske zveze z Albanijo, se zahodni svet čedalje bolj zanima za razmere v tej državi. Sodeč po pisarni italijanskih listov, sledi tudi Italija zelo pozorno odnosom med Albanijo in tujino, zanimajo jo zunanje-politični, pa tudi zunanjetrговinski stiki. Poleg vsega se Italija ima za sosedo Albanije, od katere jo loči samo Otrantski preliv.

Znani časopis za zunanjo politiko Relazioni Internazionali (Milan) objavlja o odnosih z Albanijo poseben dopis svojega diplomatskega dopisnika iz Rima. Ta ugotavlja, da je podpis trgovinske pogodbe med Italijo in Albanijo z dne 7. decembra zbudil v zahodni javnosti veliko pozornost, ker je sledil vidoelski eskomunicaciji albanskega komunističnega režima na 22. kongresu sovjetske komunistične stranke. Zgrešeno je spravljeni v vzročno zvezo ta dva dogodka, ker je pripravljene trgovinske sporazuma trajalo že delj časa. Italija je že 18. decembra 1954 podpisala prvo trgovinsko pogodbo z Albanijo po vojni; že v času Stalina sta Italija in Francija obnovili diplomatske vezi z Albanijo. Temu se je pridružila pozneje samo Turčija in Albanija je bila pravzaprav izolirana.

Nova trgovinska pogodba predvideva podvojitve trgovinske izmenjave, ki naj v obeh smereh doseže 5,2 milijarde lir. Albanija bo v Italijo kupovala razne orodne stroje, kemikalije, zdravila in avtomobile (samo neka). Italija bo uvažala petrolej, ki sicer ni mnogo vreden, a je zato poceni, nadalje, železno in kromovo rudo, lesne izdelke in volno. Dani so pogoji za razmah italijansko-albanske trgovine, ker je Albanija po prekinitvi odnosov s Sovjetsko zvezo zapadla v osamljenost. Kitajci lahko samo deloma nadomestijo tehnično pomoč, ki so jo doslej dajali Albaniji Rusi; zdi se, da je v Albanijo prišlo samo 400 kitajskih izvedencev. Kitajci so Albaniji podelili samo 125 milijonov dolarjev gospodarske pomoči. S tem denarjem so si nabavili tudi 12.500 tonsko ladjo v Genovi, ki so jo plačali v denarju. Ladja plove pod imenom »Vlora« ter pod albansko za stavo. Vzdržuje zveze s Kitajsko. Tudi morebitni dolg, ki bi nastal v trgovini z Italijo bo Albanija plačala v dolarjih. S takšnim plačevanjem v valuti hoče Tirana dokazati, da ne drži očetek, da se je podredila za hodnim kapitalističnim državam. Vести iz sovjetske in jugoslovanskega vira so govorele o kreditih, ki naj bi

jih bila Italija dovolila Albaniji. S kitajskim posojilom bo lahko Albanija nabavila tudi industrijsko opremo, ki jo bodo deloma dobavile tudi italijanske tovarne. Glede na to, da je Sovjetska zveza prekinila odnose z Albanijo in da je Kitajska silno oddaljena, ostane Albancem samo zveza s tujino čez Italijo. Tega položaja ni kriva Italija. Vzmirjenje v Beogradu in Atenah ni upravičeno. Albanski vprašanje je bilo na dnevnem redu že med obiskom De Gasperi v Atenah leta 1953. Italija ima drugačne poglede na Albanijo, kakor Jugoslavija, ki še vedno misli, da bi lahko nad Albanijo raztegnila svoje pokroviteljstvo.

Dopisnik je mnenja, da je Albanija po prelomu s Sovjetsko zvezo postala bolj neodvisna; kajti Kitajska je predaleč, da bi lahko vplivala na njeno politiko. Sedanje okoliščine so zboljšanje odnosov med Albanijo in Zahodom, so ugodnejše. Ako bi Albanija hotela stopiti v tesnejše diplomatske stike z Italijo, ni izključeno, da bi Italija ne sprejela takšne ponudbe. Zgrešeno pa so domneve in vzmirjenje, da se hoče Italija vrniti v Albanijo pod gospodarskim plaščem. Grčija je sporazumna z Italijo glede pozitivnega ocenjevanja sedanje položaja v Albaniji in Italija bi bila zadovoljna, ko bi Grčija kot njena zaveznica lahko obnovila diplomatske stike z Albanijo. Zdi se, da je grška vlada prepričana, da ima Italija jasne namene nasproti Albaniji, medtem ko se v nekaterih za hodnoevropskih krogih vzmirirajo zaradi naravnega prednostnega položaja Italije nasproti Albaniji. Napovedani obisk predsednika Gronchija Grčiji, ki je bil sicer odložen, nima nikakršne zveze z albanskim vprašanjem.

AMERIKA NE BO PODELILA POMOCI ALBANIJI

Londonski Observer poroča, da je ameriška vlada odbila namigovanje, da bi bilo umestno podeliti gospodarsko pomoč Albaniji. Vesti, da je albanska vlada skušala obnoviti diplomatske vezi z Veliko Britanijo in ZDA, niso bile potrjene. Res pa je, da je Grčija pričela gojiti boljše odnose z Albanijo in da je svetovala ameriški vladi, naj Albaniji podeli gospodarsko pomoč. Ameriški poslanik v Beogradu Kennan je takšno pomoč odsvetoval, češ da bi škodovala ameriški politiki na Balkanu. Ameriško zunanje ministrstvo je u svjoltlo to mnenje.

POSPEŠEN IZVOZ LADIJ. Po podatkih zvezne industrijske zbornice bo Juoslavija letos izvozila okoli 30 ladij v vrednosti 19 milijard dinarjev. Ladje bodo kupili brodarji iz Švice, Romunije, Brazilije, Poljske, Velike Britanije, Argentine, Liberije, Sudana, Indonezije in v prvi vrsti tudi v Združenih ameriških državah. Lani so jugoslovanske ladjedelnice izvozile za 9 milijard dinarjev ladij, in sicer v Švico, Romunijo, Argentino, ZSSR, Indijo, Sudan in Pakistan.

Mednarodna trgovina

ANGLIJA BO ZNIZALA CARINE ZA 20 Odstotkov

Iz angleških virov poročajo, da na merava angleška vlada znižati carine za 20%, se preden bo Velika Britanija pristopila k Evropskemu skupnemu trgu. Carina na uvoz avtomobilov bi se znižala od 30 na 23%. Volkswagen bi potem na Angleskem stal 725 funtov šterlingov in ne več 761 funtov. Znižanje carin bi se izvršilo v okviru določb GATT.

PROIZVODNJA SUROVEGA PETROLEJA NARASČA

Lanskoletna svetovna proizvodnja surove nafte je narasla za okoli 70 milijonov ton (to je približno trikrat toliko, kolikor znaka letna poraba nafte v Italiji). Proizvodnja je do konca leta dosegla 1 milijardo 119 milijonov ton, to je 6,5 odst. več kakor v letu 1960. Danes pridobivajo surovi petrol v 52 državah (kot zdajnja se je pridružila Libija). Po količini pridobjene surovine so najvažnejše *Združene ameriške države* (353,5 milijona ton), nato *Sovjetska zveza* (166 milijonov ton), *Venezuela* (151 mil.), *Kuwait* (83 mil.), *Saudova Arabija* (68,5 mil.), *Iran* (58,8 mil.), *Irak* (49 mil.), *Indonezija* (20,6), *Alžirija* in *Sahara* (16 mil.) itd.

ITALIJA POTREBUJE VEČ SVINCA

Italijanski rudniki so dali v prvih 10 mesecih lanskega leta 64.624 ton svinčne rude. V primerjavi z letom 1960 se je proizvodnja nekoliko skrčila, saj je leta 1960 znašala 66.168 ton. Toplinice so proizvedle 37.498 ton svinca v palicah; v prvih 10 mesecih 1960. leta je proizvodnja bila za 7,4 odst. nižja. Italija je v prvih desetih mesecih 1961 uvozila 35.424 ton svinca, to je za 101,9 odst. več kakor v istem razdobju 1960. Nasprotno pa se je izvoz skrčil od 1301 na 98 ton.

CIN V LETU 1961

Cin je edina surovina, katerega cena se je na mednarodnih trgih ohranila čez vse leto 1961 na ravni, ki je bila višja kot v letu poprej. V poletnih mesecih so izvedenci napovedali, da se bo cena verjetno še pred božičnimi prazniki dvignila celo na 1000 funtov šterlingov za tono, vendar se do konca leta to ni zgodilo. V zadnjih treh tednih v letu je cena cina na londonski borzi nenadoma padla pod 950 funtov za tono. Do tega je prišlo zaradi nepričakovanega sopadanja nekaj negativnih čimteljev. Noveembra in decembra sta se tako «slaba» meseca za skoraj celotno leto, ker je povprečje po praznikih iz pločevine najmanjše v letu. Poleg tega so industrijske zaloge cina precej visoke. Velika stavka v podjetju Steel Company of Wales je

Mednarodni velesejmi

Sejem „Alpe-Adria“ dozoreva

K raznim izjavam iz poslovnih krogov, ki smo jih že priobčili tudi v našem listu o pomenu sejma „Alpe-Adria“, sta se zdaj pridružili še izjavi predsednika Trgovinske zbornice Viktorja Valiča in predsednika tržaške delegacije Italijansko-jugoslovanske zbornice v Milanu dr. Evgenia Vatte, ki jih je priobčilo „Delo“ (Ljubljana) 11. januarja. Predsednik Trgovinske zbornice LR Slovenije je omenil, da se trajajo razgovori s pristojnimi organi v obeh sosednjih državah (Italijo in Avstrijo), za sklenitev sejemškega sporazuma. „S trgovinskimi zbornicami v italijanskih območjih pokrajinah smo tako rekoč že dosegli načelen sporazum, je izjavil V. Valič; te zbornice pripravljajo sedaj predlog na centralne oblasti v Rimu, pri katerih upajo na pozitivno rešitev. Z avstrijskimi območnimi trgovinskimi zbornicami razgovori še trajajo in verjetno bo v najkrajšem času sestanek s predsedstvom trgovinske zbornice v Gradcu. Lahko ugotovimo, da se gospodarstvo vseh treh območjih držav za to novo možnost povečanja blagovne menjave živo zanimajo; o tem pričajo že doslej prispele prijave za odobritev sklenjenih poslov in iz tega sklepamo, da bo sejem (od 11. do 20. maja 1962 v Ljubljani) res vsestransko živahen in bo pritegnil k sodelovanju številne naše gospodarske organizacije“. Predsednik je tudi omenil, da so pripravile Gospodarske razstavnišče za tako daleč, da bo v teh dneh začelo pošiljati propekte in propagandni material za zainteresiranim razstavljalcem v vseh treh državah. Dr. E. Vatta je pozdravil to pobudo, vendar je izrazil mnenje, da bi bilo treba sejem „Alpe-Adria“ nekoliko odložiti. Jugoslavija naj bi dovolila za sejem dodatne kontingente in korist udeležence iz Trsta, Gorice in Vidma. Ta operacija bi morala biti predložena ustreznim oblastem kot globalna kompenzacija predvidenega zvoza iz Jugoslavije. Dr. Vatta je pripomnil, da je že prišlo do stikov med trgovinskimi zbornicami Trsta, Gorice in Vidma, vendar vsa zadeva še ni bila predložena ustreznim ustanovam rimske vlade. O. M.

BEograd

Beograjski športniki imajo na razpolago prostore sejemšča do 15. aprila. Takrat se bodo namreč pričele pripravljati za sejemске prireditve. Od 22. maja do 5. junija bo VI. mednarodni sejem tehnik in sicer bo ta sejem prvega spomladi medtem ko je bil v prejšnjih letih prvo koncu poletja. Letos bo glavni poudarek VI. sejma tehnike na razstavi strojev in oprem za gradbeništvo, strojev za izkoriščanje rudnikov, naprav za obrt itd. Poseben poudarek bo tudi na razstavi, pisarniških potrebščin in strojev ter na razstavi športnih rekvizitov. Kakor vsako leto, bo poleg tega organiziran poseben prikaz električnih strojev in naprav.

V času od 13. do 21. oktobra bo na sejemšči sejem „Moda v svetu“. Na njem bodo prikazali tkanine, usnjene izdelke in vse druge izdelke, ki spadajo k oblikam. Na večernih modnih revijah bomo lahko občudovali največje modele in primerjali domačo in tujo interpretacijo zadnjih modnih zahtev.

ITAL - JUG. O NOVEM PREDSEDNIKU TRŽAŠKEGA VELESEJMA
Rimski časopis za italijansko jugoslovanske gospodarske in kulturne odnose „Ital - Jug.“ je v svoji zadnji številki objavil življenjske novega predsednika tržaškega velesajma G.

po svoje pripomogla k skrajšanju porabe cina. Prav tako je tudi zastoj v avtomobilski industriji negativno prizadel trg s cinom. Kot zadnji čimtelj navajajo tudi neugodno obrestno mero pri denarnih zavodih.

Izvedenci trdijo, da je lanska potrošnja cina za okoli 12000 ton presejala proizvodnjo. Zaloge so skoraj pošle. To daje misliti, da se bo cena cina v doglednem času popravila. Za koliko se bo cena dvignila pa bodo v veliki meri odločili Američani, ki imajo edino večje zalogo cina na svetu, to je strateško zalogo 300.000 ton. Tudi po novem letu je ostala cena izpod 950 funtov šterlingov za tono.

CENE BLAGA LANI IN LETOS

Na newyorški borzi so bile cene surovin v dolarjih dne 9. januarja letošnje, oziroma pred enim letom, naslednje:

ZVILA	247 ^{1/2}	245 ^{1/2}
Trda pšenica (bušel)	2,47 ^{1/2}	2,45 ^{1/2}
Koruzna	1,39 ^{1/2}	1,42 ^{1/2}
Oveza	0,94 ^{1/2}	0,89
Rž	1,78	1,56
Kakao (funt)	0,24	0,23 ^{1/2}
Mast	0,0925	0,1080
Sladkor	0,0930	0,0955
Kava	0,34 ^{1/2}	0,36

TKANINE

Bombaž 0,3555 0,3225

KOVINE

Jeklo (tona)	80,00	80,00
Železo	70,68	70,11
Staro železo	36,50	29,50
Svinec (funt)	0,10	0,11
Baker	0,31	0,30
Cink	1,20 ^{1/2}	1,00 ^{1/2}
Cin	0,12	0,11 ^{1/2}
Srebro (tuje) (unča)	1,04 ^{1/2}	0,91 ^{1/2}

OLAJSAN IZGOV BUKOVINE

IZ PREDRATIFIKACIJSKEGA SPORAZUMA

Glede na položaj na tržiščih v Italiji, Nemčiji, Angliji in tudi v izvenevropskih državah so jugoslovanski pristojni organi sprejeli primerne ukrepe za prilagoditev dejanskemu trgu za pospešitev izvoza lesa, zlasti listavcev. Razvoj na trgih je pokazal, da so odjemalci ostali navezani na staro klasifikacijo bukovine v 4 razrede, zato je bil zopet uveden IV. razred (klasa). Povprečanje po III. in IV. klasi bukovine je posebno veliko v Italiji, kjer uporabljajo to vrsto za izdelavo stolic in druge lesne galanterije. Cena I., II. in III. razreda so ostale neizpremenjene, po IV. pa bodo proizvajalci oziroma izvozniki skupno s kupci določili vrednost posameznih partij. Ta prilagoditev je zbudila pozornost tudi pri tržaških uvoznikih.

Kaj hoče Erhard?

O prof. Ludviku Erhardu, zahodnonemškemu ministru za gospodarstvo, gre glas, da je tvorec nemškega gospodarskega čudeža po vojni. O tem čudežu so mnenja mednarodno priznanih gospodarstvenikov sicer različna, ostaja z veliko ameriško go spodarsko pomočjo po vojni gospodarsko naglo dvignila in da zdaj kot gospodarska močna država postavlja vedno glasnejše tudi politične zahteve. Prof. Erhard je bil v začetku nasproti ni ustanovitve Evropskega skupnega trga, češ da ta takšna ustanova ovirala razvoj mednarodne trgovine. V tem pogledu je branil drugačno mnenje kakor kancler dr. Adenauer, ki je odločen pristaž Evropskega skupnega trga. Prof. Erhard je med svojim obiskom v Washingtonu načel tudi vprašanje odnosov Amerike na

sproti Evropski gospodarski skupnosti; z ameriški državni je govoril tudi o nemški udeležbi pri podlavljanju mednarodne gospodarske moči nerazvitim državam v Afriki in Aziji, ki naj bi se povečala. V svojem govoru, ki ga je imel pred 1100 člani gospodarskega kluba (Economic Club) v New Yorku, je zbrane skušal prepričati, da bi Amerika morala podpreti Evropski skupni trg ter pristopiti k njemu ne sicer kot reden član — to bi niti ne bilo zaželeno — temveč kot pridružen član. Velika Britanija bo že tako pristopila. Zdjaj mo ramu sprostiti uvoz, nato bodo lahko od držav Evropskega skupnega trga zahtevale sprostitve uvoza svojih proizvodov na trge teh držav.

PRED RATIFIKACIJSKIM SPORAZUMOM O RIBOLOVU NA JADRANU

Iz Rima poročajo, da je parlamentarni odbor za zunanje zadeve povelil poslancu Tambroniju nalogo, naj pripravi zakonski osnutek za ratifikacijo italijansko-jugoslovanskega sporazuma o lovu na Jadranu. Tambroni utemeljuje svoj predlog predvsem s socialnimi in političnimi razlogi. Morebiten italijanski predlog za revizijo pogodbe bi naletel na ovire jugoslovanskih organizacij. Vsestranska zveza podjetij za ribolov je sporazumno s sindikatom za lov ob obali in na Sredozemlju podprla Tambronia, češ da nikakor ne smejo biti za ratifikacijo odločilni čisto gospodarski razlogi, temveč socialni; gre za to, da se zavarujejo koristi 3500 družin, ki živijo od ribolova v jugoslovanskih vodah.

Turizem

HOTELSKE CENE POZIMI NA BLEDU

V zimski sezoni 1961-62 veljajo v hotelih na Bledu naslednje penzionске cene (enoposteljni soba in trije obroki hrane): Grand Hotel Toplice 1800-3000 dinarjev na osebo; Hotel Jelovica 1700-2600; Hotel Krin 1470-1680; Hotel Lovca 1100; Sporthotel Pokljuka 1100-2100. V hotelih Toplice in Jelovica imajo vsak večer ples.

OD KOD NAJVEČ TURISTOV. — Zanimivi so podatki o tem, koliko pripadnikov posameznih narodov zapuša med poletnimi počitnicami lastno državo. Na prvem mestu v lestvici so Svicarji. Od vsakih 1000 se vsako leto odpelje iz Švice na krajo ali daljšo turistično pot kar 514. Tudi Avstrijci ljubijo mednarodni turizem: v tujino gre na leto 320 Avstrijcev na vsakih 1000. Sledijo Zahodni Nemci (84 na 1000), Belgijci (75 na 1000), Danci (68), Francozi (48), Angličani (28) in Američani (5,3 na 1000). Strokovnjaki za turizem menijo, da niso »mednarodni« turisti nujno najbolj bogati ljudje iz posameznih držav. Iz lastne države silijo turisti bolj pomanjkanje lepih in zanimivih turističnih točk.

TURIZEM V ITALIJI

V prvih 11 mesecih lanskega leta je prišlo v Italijo 18.306.386 tujih turistov. Njihovo število se je v primerjavi z letom 1960 povečalo za okoli 5,4 odst. (za približno 1 milijon oseb).

Pomorstvo

NAPOVEDANE LADJE

(Odhodi iz Trsta)

— JUGOLINIJA —

Proga Jadransko morje —
— Indija — Pakistan: Avala 20/1, Novi Vinodolski 23/1.
— Indonezija — Daljni vzhod: Novi Vinodolski 23/1.
— Japonska: Novi Vinodolski 23/1.
— Severna Amerika: Crna Gora 28/1.
— Južna Amerika: Radnik 30/1.
— Perzijski zaliv: Romanija 24/1.

— JADROLINIJA —

Proga Jadransko morje —
— Dalmacija — Grčija (tedenska): Lastovo 16/1, Opuzen 23/1.
— Grčija — Kreta (štirnajstidnevna): Lastovo 16/1, Lastovo 2/2.

LADJE SPLOSNE PLOVBE

Motorna ladja «Bled» je odplula 9. januarja iz Neaplja, namenjena v Solun, nato v Benetke, Trst, Koper, Split in Reko, kamor bo prispela 24. januarja. Ladja «Bohinj» je odplula 16. januarja iz Amerike, namenjena na Jadransko morje. Ladja «Bovec» pluje med Evropo in New Yorkom, kjer jo pričakujejo 22. t. m., ladja «Bled» bo nastopila novo pot 28. januarja čez

Italija kupuje premalo v Jugoslaviji

Jugoslavija bi rada prodajala več industrijskih izdelkov

Svojas smo že objavili splošne podatke o razvoju italijansko-jugoslovanske trgovine izmenjave v prvih devetih mesecih lanskega leta. Zdjaj so nam na razpolago nekoliko podrobnejši podatki vsaj za to razdobje leta 1961; za ostale tri mesece namreč še niso bili objavljeni. Kaže, da se podoba ne bo mnogo menjala, tudi ko bomo lahko upoštevali podatke za vse leto. Zato objavljamo danes podrobnejše podatke za prvih 9 mesecev.

Trgovina med obema državama se je v tem času še bolj razvila kakor leta 1960 ter je dosegla v obih smereh vrednost 45 milijard 295 milijonov dinarjev. To pomeni napredek za 20,4% v primerjavi z izmenjavo v istem raz-

dobju leta 1960. Kljub temu absolutnemu povečanju sedanji razvoj italijansko-jugoslovanske trgovine ne zadovoljuje Jugoslovance. To povprečno povečanje gre namreč na račun jugoslovanskega uvoza iz Italije, z drugimi besedami, povečal se je samo uvoz blaga iz Italije v Jugoslavijo, in sicer kar za 48,6% medtem ko je uvoz blaga iz Jugoslavije v Italijo celo nazadoval, in sicer za 10,2%.

Posledica tega razvoja je bila, da se je trgovinski primanjkljaj na jugoslovanski strani povečal od 1561 milijonov dinarjev ob koncu septembra 1961.

V času januar-septembra se je trgovina med Jugoslavijo in Italijo razvijala tako-le (v milijonih dinarjev):

IZVOZ V ITALIJO

	1960	1961	Razlika
Prehranjevalno blago	10.648,4	8.047,8	-2.600,6
Surovine	5.021,6	5.878,9	+ 857,3
Končni izdelki	1.091,2	1.115,6	+ 24,4
Pijače in tobak	456,5	393,0	- 63,5
Kemični proizvodi	302,2	262,7	- 39,5
Drugi proizvodi	243,9	274,6	+ 30,7
Goriva	190,5	153,0	- 37,5
Stroji	46,6	35,6	- 11,0
Olja in maščobe	0,6	2,4	+ 1,8
Razno drugo blago	22,7	17,4	- 5,3

UVOZ IZ ITALIJE

	1960	1961	Razlika
Stroji	9.928,1	15.389,3	+5.461,2
Končni izdelki	5.924,4	8.245,0	+2.320,6
Kemični proizvodi	1.746,3	2.443,4	+ 697,1
Drugi proizvodi	862,3	1.087,0	+ 224,7
Surovine	576,6	833,6	+ 257,0
Prehranjevalno blago	229,3	317,0	+ 87,7
Olja in maščobe	2,0	7,4	+ 5,2
Pijače in tobak	0,6	17,3	+ 16,7
Druge vrste blaga	18,2	12,9	- 5,3

Jugoslavija je povečala svoje nakupe v Italiji zlasti v okviru kreditnih olajšav za posebne dobave strojev in oprem na podlagi sporazumov o strokovnem sodelovanju med tovarnami iz obeh držav. Italija je dobavila Jugoslaviji zlasti opremo za rudnike (v vrednosti 837 milijonov dinarjev), za prehranjevalno industrijo (za 796 milijonov dinarjev); stroje za kmetijstvo (za 740 milijonov dinarjev); kompresorje za gradnjo cest (za 223 milijonov din.), itd. Poleg tega so se povečale italijanske dobave bombažnih tkanin, predvsa iz rajona (za 1.092 milijonov din.), pločevine (za 337 mil.), umetnih gnojil, itd.

Z italijanske strani poudarjajo, da je sicer res, da je uvoz iz Jugoslavije nekoliko popustil v primerjavi z uvozom v prejšnjem letu, toda če pustimo ob strani postavko »meso in živina«, se je italijanski uvoz iz Jugoslavije celo povečal. Prepoved uvoza živine in mesa je v resnici močno prizadela italijansko-jugoslovansko trgovinsko izmenjavo. Zaradi te zapore je vrednost

jugoslovanskih dobav prehranjevalnega blaga Italiji padla v letu 1961 za 42%. Italijani poudarjajo v tej zvezi, da so nasprotno uvozili več lesnih proizvodov (+1.107,4 milijona dinarjev), ovčjege mesa (+129,2 mil. din.), konj (+628 mil.), krompirja (+108,9 mil.), surovih bombažnih tkanin (+69,7 mil.), starega železa (+65 mil.), marmorja (+26 mil.), itd.

Sestav jugoslovanskega izvoza v Italijo je ostal skoraj neizpremenjen. Kmetijski prideiki, prehranjevalni izdelki in surovine predstavljajo še vedno 90,2% jugoslovanskih dobav italijanskemu trgu. Izvoz teh vrst blaga pa je, kakor znano, podvržen kontingentanju; zaradi tega Jugoslavija ne more računati na poseben razvoj v to smer.

Da bi v trgovinski bilanci med obema državama dosegli ravnotežje, bi morala Italija, tako naglašajo Jugoslovanci, nabavljati več industrijskih izdelkov v Jugoslaviji. V tej smeri so bili že napravljeni prvi koraki, kakor nam kažejo tudi statistični podatki; toda to je vse premalo. Jugoslovanska indu-

Pester sejem „Moda 1962“

Ljubljana, jan. 1962

Kakor že nekaj let sem, je tudi letošnji »Gospodarski razstavišče« v Ljubljani priredilo sejem »Moda 1962«, ki naj kaže modo v tem letu in pokaže najnovejšo stvaritve naših tovarnih in izdelovalnih potrošniških predmetov, ki jim vladajoča moda letos daje svoj poudarek. Pred otvoritvijo sejma je posebna žirija strokovnjakov pregledala izdelke osebne potrošnje in podela 117 zlatih, 53 srebrnih in 42 bronastih kolajm. Podobno delo je nato še opravila tako imenovana žirija potrošnikov, ki je iste izdelke ocenila po kriterijih ustreznosti namenu, potrebnosti izdelka, estetski videz, ekonomičnost in možnost proizvodnje za široko potrošnjo. Obeceni — ocena strokovnjakov in ocena potrošnikov — se v bistvu nista razlikovali, samo da je potrošniška žirija podela znatno manj odlikovanj kot žirija strokovnjakov.

Letošnji sejem »Moda 1962« je v primerjavi s prejšnjimi sejmi posebno lepo urejen in nudi obiskovalcu velik estetski užitek. Poleg glavnega objekta nam tudi oba postranska objekta predstavljata obilico letosnjih modnih vzorcev, ki jih razstavljajo domače in tuje tovarne. Okrog 70 razstavljalcev je razstavilo najrazličnejše izdelke, ki nam nazorno prikazujejo letošnje modne novosti. Konfekcija »Novitete« iz Novoga Sada razstavlja lepe astrahanske plašče, tvrdka »Ciba« iz Basla (Švica) pa nam prikazuje barvane in potiskane tkanine. Z lepimi dekorativnimi tkaninami je zastopana ljubljanska Tovarna dekorativnih tkanin; razno blago za moške in ženske obleke razstavlja »Tekstilna«, tovarna sukna iz Kočevja. Posebno letošnja moda bo spravila na trg najrazličnejše vzorce modnih srajc, ki jih že sedaj lahko občudujemo na razstavi. Omeniti je treba posebno tudi Industrijo platenih izdelkov in Jaršah pri Domžalah, ki razstavlja brisalke karu, Jacquard tiskane in Bridge garniture. Tudi industrija čevljev je z domačimi tvrdkami močno zastopana.

Damske in moške trikotazne izdelke razstavlja »Zefir«, industrija trikotazne (Sombor), lepe damske komplete pa »Vunopete«, industrija trikotazne iz Bačke Palanke. Damske torbice, ki jim moda kaj rada narekuje vedno nove oblike in nove barve, vidimo v veliki izbiri v kolji »Tokos«, tovarna kovčkov in usnjenih izdelkov iz Domžal. Zastopane so tudi naše tovarne dežnikov z res lepimi vzorci. Tovarna »Delta« iz Ptuj razstavlja ženske in moške Neylon plašče. Prav posebno lepe moške

—om.

Še vedno visoke carine na uvoz avtomobilov

Med industrijskimi vejami, ki še vedno napredujejo v Italiji je avtomobilska industrija. Italijanska avtomobilska industrija se še vedno uveljavlja na zunanjih trgih, saj so Italijanski tovarnarji v prvih 10 mesecih lanskega leta izvozili 32% svoje domače izdelave avtomobilov. Italijanska industrija je še vedno zaščiten z visoko carino, ta znaša 46% ter je mnogo višja kakor v drugih državah: v Angliji je uvoz tujih avtomobilov obremenjen s 30%, v Franciji z 18%, v Zahodni Nemčiji prav toliko in v Združenih ameriških državah 78,5%.

Še vedno visoke carine na uvoz avtomobilov

Med industrijskimi vejami, ki še vedno napredujejo v Italiji je avtomobilska industrija. Italijanska avtomobilska industrija se še vedno uveljavlja na zunanjih trgih, saj so Italijanski tovarnarji v prvih 10 mesecih lanskega leta izvozili 32% svoje domače izdelave avtomobilov. Italijanska industrija je še vedno zaščiten z visoko carino, ta znaša 46% ter je mnogo višja kakor v drugih državah: v Angliji je uvoz tujih avtomobilov obremenjen s 30%, v Franciji z 18%, v Zahodni Nemčiji prav toliko in v Združenih ameriških državah 78,5%.

stria se naglo izpopolnjuje in ima na razpolago za izvoz čedalje več izdelkov. Hkrati napreduje tudi sodelovanje med italijansko in jugoslovansko industrijo, ki bo gotovo dovedlo do zboljšanja glede sestave izvoznega blaga. V tej smeri gre tudi prizadevanje znanih mešane družbe SACET v Milanu.

Italijanska trgovinska politika bi morala tudi upoštevati, da bo letos Jugoslavija imela na razpolago manj kmetijskih proizvodov za izvoz kakor prejšnja leta, in to zaradi suše.

RAZLOGI ZA OPTIMIZEM

Cesare Guarnieri je v svoji razpravi o italijansko-jugoslovanski trgovini, ki jo je priobčil časopis *«Ital-Jug»* pred optimist. Če samo dejstvo, da se je izmenjavo med obema državama letih 1960 in 1961 povečala za 38,4% čeprav je bil prekinjen uvoz mesa, čeprav obstaja pomanjkanje zamenjave valute v Beogradu, ga navdaja optimizmom. Jugoslavija bo poleg tega še več let kupovala v Italiji investicijsko blago, na drugi strani se bo Italija kjer se življenjska raven stalno dviga obračala še vedno na jugoslovanski trg za nabavo kmetijskih proizvodov. Prepoved uvoza mesa in goveje živine v Italijo je bila samo izjemna; postavlja se lahko razširi na nove postavke in končno med južnimi pokrajinami obeh držav se lahko razvije živahna izmenjava.

Skoda, da ni pisec v tej svoji obsežni razpravi načel tudi vprašanja posledic, ki jih utegne imeti za razvoj italijansko-jugoslovanskih trgovinskih odnosov postopno uveljavljanje pogodb Evropskem skupnem trgu.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIK STVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 1, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 20. NAROCNINA: letna 850 lir, polletna 450 lir. Pošt. ček. račun »Gospodarstvo« št. 11-9396. Za Jugoslavijo letno 700 din, polletna 350 din; za ostalo inozemstvo 3 dolarje letno. Naročnik: ADIT, DR. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/1, tel. račun št. 600-14-3-375. — CENI OGLASOV: za vsak m/m višine v sliki enega stolpca 50 lir. — Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. — Založnik: Založba »Gospodarstva«. — Tiskarna »Graphis« v Trstu.

Hotel POŠTA

Trg Oberdan 1 (v centru mesta) - Trst 24-157. — Vse udobnosti, mrzla in topla tekoča voda, centralna kurjava, telefon v sobah. Dvigalo. Cene od 75 lir dalje.

vestnik SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Za prospah tržaškega gospodarstva in zaščito članov

V dopolnilo k izjavi našega predsednika uredniku "Gospodarstva" o stališču Slovenskega gospodarskega združenja nasproti raznim vprašanjem v zvezi z razvojem tržaškega gospodarstva, hočemo v kratkem orisati delovanje združenja v preteklem letu. Podrobno poročilo bo seveda združenje podalo svojim članom na običnem zboru.

Dejavnost Slovenskega gospodarskega združenja se je razvijala v dveh smereh: aktivno je posegalo v splošna gospodarska vprašanja na Tržaškem ozemlju, na drugi strani pa je posvečalo posebno pozornost gospodarskemu položaju tukajšnjih Slovencev. Naš predsednik ji je v svoji izjavi za "Gospodarstvo" naglasil, kako velike važnosti so za tržaško gospodarstvo obmojni sporazumi, in sicer sporazum o drobnem obmejnem prometu, pa tudi sporazum o trgovini z obmejnimi jugoslovanskim področjem. Prav zato je treba te sporazume čim bolj dopolniti. Združenje je zadevne predloge sporočilo Tržaški trgovinski zbornici v posebni vlogi meseca aprila z namenom, da bi jih lahko predstavniki tržaške in ljubljanske trgovinske zbornice izkoristili na svojem sestanku. V tej vlogi je še posebej dala poudariti za razvoj turizma; kajti enotni tržaški center za turistično propagando je doslej sicer mnogo storil za razvoj turizma iz Avstrije in Zahodne Nemčije, sprejela pa je dejstvo, da so danes možnosti za pospešitev turističnega prometa tudi v Jugoslavijo. Že danes prihaja več Trst po železnici 600-700 jugoslovanskih državljanov. Toda Trst ne sme ostati samo prehodno mesto za turiste. Pospeševanje turizma pa zahteva vzpostavitev čim boljših prometnih zvez po kopnem in po morju ter učinkovito povezavo med turističnimi ustanovami in podjetji obeh sosednih republik. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je prišlo po prizadevanju SGZ do nekaterih koristnih stikov, vsaj med predstavniki turističnih ustanov iz Vidma in Gorice ter Ljubljane. Združenje je za pospešitev turizma tudi predlagalo, naj bi vstopne vizume izdajali kar na obmejnih blokih. Združenje je aktivno poseglo tudi v zadevo boljše ureditve avtoprevozništva med obema državama. Pred italsko-jugoslovansko konferenco o letnih vprašanjih, ki je bila meseca decembra, v Sarajevu, je sestavilo vrsto koristnih predlogov za avtoprevoznike v obmejnih pokrajinah s te in one strani.

Lahko rečemo, da je bilo združenje pozorno za vsa dogajanja na gospodarskem področju in je skušalo prispevati za reševanje raznih splošnih vprašanj v korist tukajšnjega gospodarstva. V ta namen je navezalo stike z vodilnimi osebnostmi in ustanovami tukajšnjega gospodarstva, kakor Tržaško trgovinsko združenje, Tržaško delegacijo Italsko-jugoslovanske trgovinske zbornice in z nekaterimi oblastmi.

Združenje dopisuje s temi ustanovami v materinem jeziku svojih članov in ustanove tudi redno odgovarjajo na njegove vloge.

Tudi glede delovanja SGZ v neposredno korist naših članov moramo biti kratki in se omejiti samo na največje posege združenja. V preteklem letu se združenje razvilo svojo dejavnost zlasti na področju delovanja svojih članov operaterjev, uvoznikov in izvoznikov. Združenje sicer daja pobudo za vse ukrepe oziroma podpira pobude drugih, ki težijo za utrditvijo gospodarskih odnosov oziroma povečanjem trgovinske izmenjave med Italijo in Jugoslavijo. V ta namen je imelo lani vrsto posvetovanj z operaterji iz vseh treh pokrajin. Dalo je tudi pobudo za sestanek med tukajšnjimi in jugoslovanskimi operaterji. Tako je prišlo do vrste pobud in predlogov:

1. za čim obširnejšo blagovno izmenjavo; 2. za povečanje vpliva tržaškega velesejca; 3. za ureditev novega sejmca "Alpe-Adria" in 4. za proučevanje italskega in jugoslovanskega tržišča, da bi se lahko čim bolj plasirali uvozni in izvozni artikli.

Glede delovanja združenja za doseg pravic njegovih članov bodi omenjeno, da je združenje budno sledilo republiški zakonodaji, da bi lahko uspešneje zavarovalo pravice svojih članov tudi mimo določil londonskega sporazuma. V mislih imamo zlasti ustanovitve bolnišnične blagajne za male trgovce, gostilničarje in trgovinske pridobitnike. V posebni vlogi na vladnega generalnega komisarja je predlagalo imenovanje v upravni odbor bolnišnične blagajne predstavnikov združenja. Zaradi nesodelovanja in obstrukcije nekaterih predstavnikov stanovskih združenj z odbor ne deluje in je bil imenovan komisar. Prepričani smo, da o zadevi še ni bilo izrečena zadnja beseda; združenje bo zahtevalo pravično zastopstvo našega članstva in prizadetih Slovencev.

Pri volitvah v novi obrtniški upravni odbor je združenje postavilo svojo lastno edino opozicijsko listo. Čeprav ni bil izvoljen zaradi razcepjenosti in neenotnosti naprednih in demokratičnih obrtnikov noben predstavnik nastopnega vendar pripomogli k ugodnejši rešitvi raznih vprašanj, ki zadevajo obrtnike. Združenje skuša zavarovati koristi malih trgovcev-jestvinčarjev, ki so pred izbiro; ali da sami ustanovijo samopostrežne trgovine, ali pa jim bo pasivnost onemogočila nadaljnje poslovanje. Tudi zaposlitvi mladine posveča združenje vso skrb in skuša s posredovanjem pomagati.

Končno še nekaj o notranji organizaciji združenja. Njegove organizacijske oblike so v glavnem ostale neizpremenjene. Z veseljem ugotavljamo, da se je število članov povečalo. Hkrati je združenje zboljšalo nekatere svoje uslugе v korist svojim članom.

To svoje poročilo o delovanju združenja v preteklem letu lahko zaključimo z ugotovitvijo, da so bila naša prizadevanja glede raznih zadev uspešna in da so bili naši predlogi včasih pozitivno ocenjeni in upoštevani s strani pristojnih ustanov. Naša prizadevanja so bila uspešna glede vprašanja mešane trgovinske zbornice, malobojnega prometa, pospeševanja turi-

zma, gostinstva, tovornega prevoznika itd. Na žalost pa moramo ugotoviti, da še vedno ni urejeno vprašanje predstavništva našega združenja v strokovnih in splošno gospodarskih ustanovah. Vključitev naših predstavnikov v te ustanove bi gotovo spodbudila Slovensko gospodarsko združenje pri njegovem delovanju in korist vsega tukajšnjega prebivalstva in gospodarstva, zlasti pa v korist tukajšnjih Slovencev.

Nove plače nameščencev v trgovini
(Gleč "Gospodarstvo" od 10. jan.)
URADNIŠKO OSEBJE

Skupina C 4		
strojeopisec, arhivar, telefonist		
od 18-19 let	36.670	31.130
od 17-18 let	30.450	26.640
od 16-17 let	30.040	26.420
pod 16 let	20.300	18.860

VAJENCI

prvo leto		
od 21 let starosti	29.630	26.402
od 20-21 let	29.340	26.150
od 19-20 let	27.430	23.310
od 18-19 let	26.820	22.750
od 17-18 let	23.590	20.660
od 16-17 let	23.340	20.480
od 16 let	16.270	15.250

drugo leto

od 21 let starosti	32.220	28.670
od 20-21 let	31.970	28.240
od 19-20 let	30.050	25.570
od 18-19 let	29.400	25.000
od 17-18 let	26.210	22.920
od 16-17 let	25.910	22.730
od 16 let	18.840	17.550

trezje leto

od 21 let starosti	34.800	30.920
od 20-21 let	34.550	30.680
od 19-20 let	32.630	27.830
od 18-19 let	32.020	27.270
od 17-18 let	28.790	25.250
od 16-17 let	28.490	24.990
od 16 let	21.420	19.760

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	37.870	33.180
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

pomočnik prodajalca

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

od 21 let starosti

od 21 let starosti	42.900	37.980
od 20-21 let	42.490	37.640
od 19-20 let	38.870	33.480
od 18-19 let	38.460	33.640
od 17-18 let	33.050	28.920
od 16-17 let	32.800	28.740
od 16 let	25.500	23.410

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Skaplanje domačih živali

Skaplanje je poseben kirurški poseg, ki ga sme opraviti le živoizdravnik. Zavedati se moramo, da slabo opravljena operacija lahko privede do biko neprijetne posledice, zaradi katerih ga ne bomo mogli izvesti v voliča, temveč ga bomo morali prodati za zakol. Posledica slabe skopitve so »funiculitis« micotica, prevrže no črevo pri volu, »vaginalitis septica«, »peritonitis« in splošno zastrupljenje.

Pred skopitvijo pustimo bikca vsaj 12 ur brez hrane in mu istočasno dajemo nekoliko grenke soli, da se žival očisti. To je potrebno zlasti tisti pri odrasli živali. Prostor pod bikcem pred skopitvijo dobro očedimo in tu di razkužimo z raztopino kroleina. Živoizdravnik pa pokličimo zjutraj, da bomo imeli žival čez dan lahko pod nadzorstvom za primer komplikacij. To v primeru pravega rezanja, ko obstaja možnost krvavitve. Če pa bo živoizdravnik skapljil samo s pretiskanjem s kleščami, taka pozornost ni več potrebna in je vseeno čez žival skopimo proti večeru.

Svetovni pridelki žitaric

Navajamo podatke o pšenični letini v največjih državah proizvajalcah v zadnjih treh letih. Letina je bila lani nekoliko slabša kakor leta 1960. Podatki so izraženi v tisočih stotov:

Država	1959	1960	1961
SEVERNA AMERIKA			
Kanada	112.540	133.260	70.856
ZDA	306.457	370.856	335.839
EVROPA			
Francija	115.440	108.820	96.440
Italija	84.660	68.030	83.000
Zah. Nemčija	44.950	49.640	40.380
Anglija	28.300	28.580	23.730
Španija	46.351	35.489	33.662
Jugoslavija	41.340	35.740	35.000
Svedska	8.360	9.260	9.850
JUŽNA AFRIKA			
Alžirija	10.060	14.969	6.260
Maroko	9.560	10.615	6.250
Tunizija	5.250	4.760	2.500
AZIJA			
Turčija	79.870	85.900	76.450
Indija	99.290	98.900	106.480
Japonska	14.590	15.310	17.790
JUŽNA AMERIKA			
Argentina	58.371	39.600	51.000
AVSTRALIJA			
	53.890	61.240	50.000

Suša je prizanesla nasade žitaric v Združenih ameriških državah, Kanadi in v Jugoslaviji. Tudi v Franciji, Zah. Nemčiji, Angliji in Španiji se je pridelok skrčil. V Italiji in na Švedskem pa se je nasprotno povečal. Zahodni svet je lani pridelal okoli 30 milijonov stotov pšenice manj kakor v letu 1960.

Pridelek ječmena je bil razmeroma dober na Angliškem. Nemci so skrčili površino namenjeno žiti žitarici, zato se je tudi pridelok znatno skrčil. Ostale evropske države so pridelale približno enake količine ječmena kakor v prejšnjem letu. Na splošno je bil pridelok nekoliko manjši kakor v letu 1960. To velja tudi za oves, medtem ko je pridelok rži precej nazadovale. Pridelki rži se je od leta 1960 do lanskega leta skrčil v Združenih ameriških državah od 8,1 na 6,9 milijona stotov, v Kanadi od 2,5 na 1,5 milijona stotov, v Zah. Nemčiji, ki je največji pridelovalec rži v Evropi, od 40,5 na 25,1 milijona stotov.

V Združenih ameriških državah je tudi koruza odpovedala. Pridelok koruze je leta 1960 dosegel na svetu 1.960 milijonov stotov, lanskega pa je te dni ameriško ministrstvo za kmetijstvo ocenilo na 1.780 milijonov stotov. Same ZDA pridelajo več kakor polovico koruze na svetu. Letina 1961 je vrgla 920,5 milijona stotov (letina 1960 pa 1.105,5 milijona). Zanimivo je, da tega nazadovanja niso bile krive vremenske razmere, ki so bile nasprotno celo naklonjene koruzi, temveč je ameriško ministrstvo za kmetijstvo odredilo zmanjšanje površin posejanih s koruzo.

Podatkov o pridelku riža na svetu še ni. V Italiji je bil lanski pridelok zadovoljiv, saj je bil za 600.000 stotov večji od pridelka 1960. Pridelki ržev je v zadnjih štirih letih znašal v Italiji: 1958 7.322.724 stotov; 1959 7.400.000; 1960 6.200.000 in 1961 6.826.600 stotov. Trgovina z žitaricami je bila vse leto precej živahna. Prodaja (izvoz)

Države

Država	1959/60	1960/61
Vel. Britanija	44.714	47.108
Indija	35.834	38.260
Japonska	25.656	28.341
Italija	1.122	23.334
Zah. Nemčija	20.938	22.041
Kitajska	4	19.800
Brazilijska	17.837	19.050
Poljska	17.462	15.159
Egipt	12.378	13.000
Pakistan	8.898	11.150
Španija	592	9.993
Holandija	11.135	9.396

Kljub piclemu pridelku in velikim dobavam žitaric tujim državam, so ostale zaloge v državah pridelovalkah velike. Zaloge pšenice so bile 31. julija lani naslednje: v ZDA 37,7 milijona stotov, v Kanadi 14,0 in v Franciji 1,2 milijona stotov. Zaloge koruze so ob istem času znašale: v ZDA 49,9 milijona, v Argentini 0,1 in v Južni Afriki 0,7 milijona stotov.

KMETIJSKI PRIDELEKI V ITALIJI V ZADNJIH DVEH LETIH

Navajamo podatke o zadnjih dveh letih v Italiji, in sicer v tisočih stotov, le pri vinu gre za tisoče hl. V tretjem stolpcu je naraščanje oziroma upadanje označeno v odstotkih v primerjavi z letino 1960:

	1960	1961	%
grozjdi	86.415	77.600	-10,0
vin	55.318	49.700	-10,0
oljke	20.941	18.500	-12,0
olje	3.801	3.000	-21,0
pomararče	7.084	8.260	+16,6
mandarina	1.155	1.222	+5,8
limone	3.120	3.294	+5,6
marelice	238	599	+151,8
češnje	1.881	2.025	+7,7
breskve	8.223	10.160	+23,6
slive	886	1.188	+34,0
jabolka	18.322	21.503	+17,4
hruške	6.222	7.899	+27,0
smokve	3.025	3.191	+5,4
mandeljni	1.116	3.300	+195,6
lešniki	388	539	+38,6
orehi	657	712	+8,4
česen	583	572	-1,8
čebula	3.628	3.699	+1,9
paradižniki	24.281	26.849	+10,6
padjeda	374	456	+21,6
gajbene	68.030	82.000	+20,4
ječmen	2.319	2.791	+20,3
riž	6.189	6.900	+11,4
koruza	38.156	39.500	+3,5

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Na italijanskem trgu s sadjem in zelenjavo se kupčije razvijajo ugodno. Največ zanimanja vlada za jabolka, pomaranče in limone pri sadju ter za špinačo, krompir in razne vrste solat pri zelenjavi. Trg z žitaricami je miren; kajti še vedno se čutijo sledovi preteklih praznikov. Prekupčevalci ne kažejo nobenega zanimanja za nobeno vrsto žitaric in tudi pri cenah ni nobene spremembe. Miren je tudi trg z vino; cene govedu težijo navzdol, ravnokar cene prašičem za zakol in ostali živi za rejo. Povpraševanje po perutnini je bolj aktivno in cene se držijo čvrsto; prekupčevalci se največ zanimajo za domačo perutnino, pure in gosi. Trg z mlečnimi izdelki je nekoliko nazadovale v primerjavi s prejšnjim tednom, vendar pa gre blago vseeno od rok in cene niso padle. Po si ru vlada precejšnje povpraševanje in cene so dobre. Trg z oljem je precej razgiban; cene semenskem jedlinemu olju in olju za industrijsko uporabo so padle za 200 lir pri stotu, medtem ko so cene oljčnemu olju dvignile za 500 lir pri stotu in to zaradi velikega povpraševanja. Trg z vinom je živahen in cene napredujejo.

ZELENJAVA IN SADIJE

MILAN. Cene veljajo za kg, včevši embalažo. Suh česen 300-400, pesa 30 do 72, jedilna pesa 125-188, karčofi 40 do 80 lir kos, korenje kraj, pridelka 60-96, od drugod 90-144, cvetča 36-66, zelje 48-72, cikorija 75-113, čebula kraj, pridelka 72-96, od drugod 75-90, dišeča zelišča 165-300, koromač I. 84-108, rdeči radič 200-312, endivija 75-125, solata Trokadero 88-250, krompir 44-56, Majestic 43-44, paradizniki 200-336, peteršilj 100 do 188, zelena od drugod 40-120, špinača iz Toskane 88-150, od drugod 63-112, buče 50-80; jabolka Abundanza 42-60, merkantila 24-48, Delicious extra 120 do 144, Imperator I. 48-84, Renette extra 108-144, hruške extra 132-156, I. 108 do 132, rumene pomaranče extra 108 do 120, I. 84-108, rdeče pomaranče extra 150-168, I. 120-150, taroki extra 168 do 210, I. 120-168, limone I. 78-132, mandarine extra 108-288, I. 72-108, dateljni 250-310, mandeljni 170-240, lešniki 330 do 410, orehi 450-500, bosanske slive 230 do 320 lir za kg.

ZITARICE

MILAN. Cene veljajo za stot, f.c.o Milan, takojšnje plačilo, brez embalaže, trošarina in prometni davek nevracunana. Fina mehka pšenica 6950-7100, dobra merkantila 6700-6900, merkantile 6600-6650, trda domača pšenica dobra merkantila 8600-9100, Manitoba 8200 do 8300, pšenična moka tipa »00« 9500 do 11.000, krušna moka tipa »00« 8800-9100, tipa »1« 8400-8500, fina domača koruza 5200-5300, navadna koruza 4100-4150, koruza moka 6600-6700, uvožena rž 4650 do 4700, uvožen ječmen 4750-4900, domači oves 4200-5000, uvožen 4400-4500, uvoženo proso 4100-4150. Neotušeni riž Arborio 7900-8300, Vialone 8300-9000, Carnaroli 10.500-12.000, Vercelli 8000-8400, R. 8400-8800, Maratelli 7700-8000, Stirpe 136 7000-7300, Ardzizone 7100-7400, Ballilone 6800-7000. Oluščen riž Arborio 14 tisoč 200 do 14.600, Vialone 15.400 do 16.000, Carnaroli 21-22.000, Vercelli 20 do 22.000, R. B. 14.300-14.500, Rizzotto 13.900-14.000, Maratelli 13.700-13.800, Stirpe 136 11.300-11.500, Ballilone 10.900 do 11.100, P. Rossi 13.600-13.800, Ardzizone 11.600-11.900 lir za stot.

MLEČNI IZDELKI

LODI. Cene veljajo za kg, prodaje na debelo, trošarina in prometni davek nevracunana, brez embalaže, f.c.o skladišče. Maslo iz centrifuge 900-920, uvoženo maslo 870-880, lombardsko maslo 850-860, domače maslo 860-880, emiljsko maslo 840-850, zmrzjeno emiljsko maslo 820-830, maslo iz sladke smetane 820-830; sir reggiano proizv. 1959 840 do 870, proizv. 1960 720-760, grana iz Lodija proizv. 1959 800-820, proizv. 59/60 730-750, proizv. 1960 710-740, proizv. 1960-61 590-610, grana svež 450-455, postan 460-500, sbrinz svež 470-490, postan 560 do 580, Emmenthal svež 540-550, postan 620-640, originalni švicarski Emmenthal 710-730, provolone svež 530-540, postan 590-620, italico svež 440-460, postan 510 do 530, crescenza svež 330-370, postan 460-480, gorgonzola svež 355-360, postan 560-600, taleggio svež 390-410, postan 510 do 550, švicarski sirčki (6 kosov) 170 do 200 lir.

OLJE

MILAN. Cene veljajo za stot, f.c.o Milan, trošarina in prometni davek nevracunana. Oljčna semena: suhe tropine 3100-3200, ricinusova semena 11.300 do 11.700. Olje iz surovih semen: iz zemeljskih lešnikov 34.200-34.400, iz sončnice 30.800-31.200, iz soje 32.900-33.100, iz tropin 31.500-31.600, kokosovo olje 19-19.200, iz lana 27.200 do 27.400, iz ricinusa 34-35.000. Semensko jedilno olje: iz zemeljskih lešnikov

37.500-37.700, iz sončnice 36.800-37.000, iz rafinirane soje 36.200-36.400, semensko jedilno olje I. 36.500-36.700, II. 35-35.200. Oljčno olje »lampante« 46.500-46.700, retificirano 51.800-52.000 lir za stot.

VINO

MILAN. Rdeče piemontsko vino 10 do 11 stop, 690-740 lir stop/stot, 11/12 stop, 740-770, barbera superior 13/14 stop, 780-820, Oltrepò pavese 10/11 stop, 690-740, 12/13 stop, 750-790, mantovansko rdeče 10/11 stop, 630-650, Valpolicella Bardolino 10/11/15 stop, 710-730, Soave belo 11 stop, 730-750, raboso 10 do 11 stop, 630-660, reggiano 10/11 stop, 670-680, modensko vino 10/11 stop, 670 do 680, belo vino iz Romagne 10/11 stop, 630-650, klasični toskanski Chianti 12/13 stop, 400-440 lir toskanska steklenica, navadna toskanska vina 10,5 do 11,5 stop, 675-695 lir stop/stot, arneto belo 10,5/11,5 stop, 645-665, rdeče vino iz Mark 10,5/11,5 stop, 665-685, rdeče vino 10,5/11,5 stop, 635-655, barlettano extra 14/15 stop, 585-605, navadno 13/14 stop, 565-585, Sansero belo 11,5/12,5 stop, 650-670, Squinzano 14/15 stop, 590-600, Martina-Franca 11,5/12,5 stop, 660-680, rdeča filtrirana vina iz Brindisija 10 tisoč 300 do 10.800 lir stop, iz Barlette 10-10.200, Roniero Barile 12/13 stop, 700 do 750 lir stop/stot, Milazovo Barcellona 13/14 stop, 610-630, Alcamo 13,5/14,5 stop, 610-630, bel mošt »Babo« 320-330, belo sardinjsko vino 12,5/13,5 stop, 585 do 605, črno 13,5/14,5 stop, 575-595 lir stop/stot.

ZIVINA ZA REJO IN ZA ZAKOL

MANTOVA. Goveja živina za zakol: Voli I. 270-290, II. 200-230, krave I. 210 do 240, II. 130-160, junci I. 280-310, II. 260-280, biki I. 310-330, II. 280-310, junci in junice 250-300, teleta 50-70 kg težka 480-520, 70-90 kg težka 470-520, čez 90 kg težka 520-570. Goveja živina za rejo: Neodstavljeni teleta 50-70 kg težka 500-600, 70-100 kg težka 500-600, junice 75-80.000 lir glava, junci 100 do 105.000 lir glava, volji za vprego 270-290 lir kg, krave mlekarice 140-160.000 lir glava, navadne krave 110-130.000 lir glava. Prašiči: debeli prašiči 101-125 kg težki 350 lir kg, 125-150 kg težki 355, 150-180 kg težki 360, čez 180 kg težki 360; suhi prašiči 30-50 kg težki 440, 50-70 kg težki 420, 70-100 kg težki 400, neodstavljeni prašiči 20-25 kg težki 530 lir kg.

PERUTNINA IN JAJCA

MILAN. Živi domači piščanci izbrani 700-730, piščanci I. 230-270, II. 200-210, zaklani domači piščanci izbrani 900 do 1000, zaklani piščanci 800-810, zaklani piščanci I. 310-360, II. 240-280, zmrzjeni uvoženi iz Madžarske 390-500, žive domače kokoši 550-630, žive uvožene 280-310, zaklane domače kokoši 800-950, sveže uvožene kokoši 800-950, sveže uvožene kokoši zaklane v Italiji 550 do 560, uvožene zmrzjene kokoši 400 do 500, zaklane pegatke 1000-1200, zaklani golobi I. 1200-1400, žive pure 700-750, zaklane 800-1000, uvožene zmrzjene pure 500-520, živi purani 550-600, zaklani 650 do 700, uvoženi zmrzjeni purani 500 do 510, žive gosi 450-480, zaklane 500 do 520, žive rasi 450-560, zaklane 400 do 500, živi zajci 450-570, zaklani s ko-

žo 550-630, brez kože 600-700. Sveža domača jajca 28-30 lir jajce, navadna domača jajca 23-26, sveža uvožena ožigovana jajca I. 18-20, II. 15-17 lir jajce.

KRMA

MILAN. Cene veljajo za stot, f.c.o železniški voz v Milanu, trošarina in prometni davek nevracunana. Zreznani ali celi rožiči 4000-4200, domače seno I. reza 3100-3000, II. reza 3100-3300, zdravilna trava 3000-3100, slama v balah 1700-1800, kokosove pogaje za krmo 4200-4400, koruzne pogaje 4000-4600, lanene 6450-6650, krmna moka iz zemeljskih lešnikov 6100-6200, kokosova moka 4150-4250, iz sončnih 1900-2000, iz sezama 5800-5900, moka iz surove soje 5500-5600, iz prepečene soje 5900-6250, koruzna moka 3900-4000, lanena 5600-5700, paradižnikova moka 4000-4100 lir za stot.

KAVA

MILAN. Cene veljajo za kg pri trgovcu na debelo, IBC 970-1060, Santos superior 1270-1290, Santos extra 1300-1320, Santos Franca 1330-1360, Parana 1260 do 1280, Pernambuco 1250-1270, Colombia 1360-1390, Equador extra superior 1200-1210, Venezuela 1440-1460, Peru naravna 1210-1230, Salvador 1400-1420, Guatemala oprana 1410-1420, Kostarika 1390-1410, Honduras naravna XXX 1290 do 1300, S. Domingo 1350-1370, Portoriko 1450-1480, Kongo naravna E B 970-990, Gimma 1260-1290, Harrar 1300-1320, Kenija A 1460-1480, Giava 1210-1420, Malceja API 980-1010, Hodidah 1360-1380, Sanani 1370-1390 lir za kg.

CAJ

MILAN. Ceylon Orange Pekoe 1675-1925, Ceylon Broken Orange Pekoe 1570-1900, Formozna Orange Pekoe 1350-1600, Formozna Broken Orange Pekoe 1700-1925, Indija Orange Pekoe 1675-1875, China Pekoe 1300-1450, Java Orange Pekoe 1550-1750 lir za kg.

KONSERVIRANA ZIVILA

MILAN. Cene veljajo od grošista do prodajalca na drobno, trošarina in prometni davek nevracunana. Dvakrat koncentrirana paradižnikova mezza v skatlah po 5 kg 150-165 lir kg, v skatlah po 1/2 kg 175-185, trikrat koncentrirana paradižnikova mezza v skatlah po 5 kg 165-175, v skatlah po 1/2 kg 190-205, v tubah po 200 gr 50-56 lir tuba, olupljeni paradižniki v skatlah po 1200 gr 110-120 lir skatla, po 500 gr 58-65, po 300 gr 40-42; grah v skatlah po 1 kg in 1/2 kg 150-170 lir kg, fižol v skatlah po 1 kg in 1/2 kg 200-210, gobe v oljčnem olju v skatlah po 5 kg 2500-3000, čebulice v kislu v skatlah po 5 kg 260-280, kumarce v kislu 290-310, paprika v skatlah 180-210 lir kg; fina marmelada v skatlah po 5 kg 210-230 lir, po 500 in 300 gr 250-260, mešana marmelada iz jabolk in sliv 180-190, breskve v sirupu v skatlah po 1 kg 250-260, marelice v sirupu 310-320; tuna v oljčnem olju domače izdelave 700-750, tunina 600-650, sardine 480-550 lir skatla 780 gr čiste teže.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

	20.12.61	8.1.62	16.1.62
CHICAGO			
Pšenica (stot. dol. za bušel)	209.—	207.—	204,¼
Koruza (stot. dol. za bušel)	110.—	109,¼	107,¼
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	31.—	31.—	31.—
Cin (stot. dol. za funt)	120.50	120.25	120.75
Svinec (stot. dol. za funt)	10.23	9.85	9.60
Cink (stot. dol. za funt)	12.—	12.—	12.—
Aluminij (stot. dol. za funt)	24.—	24.—	24.—
Nikelj (stot. dol. za funt)	81.25	81.25	81.25
Bombaž (stot. dol. za funt)	35.43	35.55	35.50
Živo srebro (dol. za steklenico)	191.—	191.—	191.—
Kava »Santos 4« (stot. dol. za funt)	34,¼	34,¼	34,¼
LONDON			
Baker (funt. šter. za			